

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Finanse dla sprytnych

dr Sebastian Narojczyk

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
4 stycznia 2022 r.

SGH
Szkoła Główna
Handlowa
w Warszawie

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

1

Plan spotkania

1. Pieniądz i jego funkcje.
2. Rodzinny budżet domowy.
3. Fundusz awaryjny – co to jest?
4. Konto bankowe.
5. Lokaty, rachunki oszczędnościowe.
6. Inflacja – dlaczego należy o niej pamiętać.
7. Kieszonkowe
8. Metody oszczędzania.
9. Negocjowanie – umiejętność na wartość złota.
10. Mini-poradnik jak być sprytnym.
11. Praca dorywcza – dlaczego warto dorabiać.
12. Quiz wiedzy

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

2

Pytania na rozgrzewkę

Skąd się biorą pieniądze? Czym jest spryt?

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

3

Pieniądze i jego funkcje

Pieniądz to wszystko, co jest powszechnie przyjmowaną formą zapłaty za dobra i usługi.

Funkcje pieniądza:

- płatnicza,
- miernik wartości,
- środek wymiany,
- tezauryzacja,

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

4

Rodzinny budżet domowy

Rodzinny budżet domowy -
to pewnego rodzaju plan czy wykaz

Mamy 3 kategorie występujące w budżecie:

- **Przychody** – czyli zarobki,
- **Wydatki regularne (stałe)** – np. co miesiąc.
- **Wydatki nieregularne (zmienne)** – w każdym miesiącu są różne lub ponoszone są sporadyczne (np. raz na kwartał).

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

5

Fundusz awaryjny - co to jest?

Są to pieniądze na tzw. „czarną godzinę”.
Środki, rezerwa na wydatki niespodziewane.
Jakie znacie wydatki niespodziewane???

Ważne!!! Pieniądze te powinny być oddzielone od reszty i nie należy ich traktować jako „zaskórniaki” lub środki do inwestowania. Jest to koło ratunkowe.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

6

Konto bankowe - co to jest?

Rachunek bankowy jest zapisem prowadzonym przez bank, w którym znajduje się rejestr wpłat, wypłat oraz obecny stan środków pieniężnych.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCÝ

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCÝ.PL

7

Konto bankowe - czy warto?

Korzyści dla Was:

- płaćenie kartą w sklepie i w Internecie,
- wypłaćanie pieniędzy z bankomatu,
- dostęć do bankowego serwisu transakcyjnego/aplikacji mobilnej,
- miejsce gdzie możecie regularnie odkłaćać pieniędzy,

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCÝ

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCÝ.PL

8

Konto bankowe - czy warto?

Korzyści dla rodziców:

- **Wasza edukacja finansowa** - rozmowa o finansach może być fajnym tematem do rozmów z rodzicami,
- **Wygoda dla Ciebie i Twojego rodzica** – wypłaty kieszonkowego, „nagle” sytuacje, zrobienie zakupów pod drożdze ze szkoły :D,
- **Rozwijanie umiejętności oszczędzania** - „duże oszczędności biorą się z małych kwot”, zbieranie na np. smartfona/laptopa
- **Nauka zarządzania pieniędzmi** – zachcianki a potrzeby,
- **Nauka odpowiedzialności i dyscypliny.**

9

Konto bankowe - możliwości

+	-
<ul style="list-style-type: none"> • Bezpłatny dostęp konta i karty. • Możliwość założenia konta przez Internet (np. aplikację) • Dostęp do aplikacji internetowej i mobilnej. • Możliwość założenia konta oszczędnościowego. • Możliwość płacenia BLIKiem 	<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość występowania opłat za np. wypłaty z różnych bankomatów lub za korzystanie z karty.

10

Konto - Nigdy tego nie rób!

- Nie pokazuj karty bankomatowej (znajomym, w mediach społecznościowych, w Internecie).
- Nie podawaj nikomu nr PIN do karty.
- Nie zapisuj nr PIN na karcie lub w portfelu.
- Nie korzystaj z popularnych haseł.
- Nie udostępniaj swoich haseł lub kodów dostępu (np. do aplikacji).

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIECJ

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECJ.PL

11

Lokaty i rachunki oszczędnościowe

Lokaty, rachunki oszczędnościowe:

- **Co to są lokaty i rachunki oszczędnościowe?**
  - **Jakie są różnice pomiędzy nimi?**
  - **Dlaczego istotne jest oprocentowanie lokaty/rachunku?**

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIECJ

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECJ.PL

12

Lokaty i rachunki oszczędnościowe

Lokata - to inaczej depozyt. Bank wypłaca nam wynagrodzenie (odsetki) za to, żeby na z góry ustalonych zasadach udostępnić mu nasze pieniądze. Jakie to są zasady? Na przykład:

- termin trwania lokaty (np. miesiąc, trzy miesiące, rok),
- oprocentowanie lokaty (określające poziom naszego „wynagrodzenia” np. 2%, 3,5%),
- rodzaj oprocentowania (stałe lub zmienne),
- konsekwencje zerwania lokaty przed zakończeniem jej okresu trwania.

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

13

Lokaty i rachunki oszczędnościowe

Konto oszczędnościowe to połączenie lokaty i konta bankowego.

KO jest również oprocentowane, daje większą swobodę niż lokata. Jest to dobre miejsce, gdzie możemy gromadzić pieniądze na nasze zachcianki i potrzeby.

Na rachunku oszczędnościowym możemy dowolnie przelewać pieniądze z konta i na własne konto.

Ważne! Do 13 roku życia obsługa rachunku odbywa się wyłącznie w oddziale banku, chyba że rodzic posiada własne konto w tym banku, wtedy może mieć dostęp przez Internet/aplikację.

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIĘCY.PL

14

Oprocentowanie przykład

Mamy 1000 zł i chcemy te pieniądze przelać na lokatę/rachunek oszczędnościowy.

Warunki lokaty/rachunku oszczędnościowego:

Czas trwania: 1 rok

Oprocentowanie: 5% (stałe)

Ile zarobimy po roku?

Odpowiedź:

Oprocentowanie (odsetki) będą wynosić 50 zł, ALE od tej kwoty pobierany jest tzw. podatek Belki (podatek od zysków kapitałowych), który wynosi 19%. W związku z tym z tych 50 zł, bank automatycznie pobiera od nas 9,5 zł ($50\text{zł} \cdot 0,19$) i ostatecznie na koncie będziemy mieli 1040,50 zł.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

15

Inflacja

- Co to jest inflacja?

Inflacja to spadek wartości pieniądza w czasie.

Przykład: W lutym 2021 roku batonik kosztował 1,40 zł, natomiast w grudniu 2021 ten sam batonik kosztował już 2 zł.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

16

Kieszonkowe - luksus czy obowiązek?

Ilu z Was dostaje kieszonkowe?

Kieszonkowe to świetny sposób na to, aby samemu nauczyć się umiejętnego gospodarowania pieniędzmi i oszczędzania.

Jednak należy razem z rodzicami ustalić pewne zasady, a dlatego, że jest to rodzaj umowy, gdzie mamy dwie strony – rodziców i dziecko.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

17

Kieszonkowe - przykładowe zasady

Należy ustalić stałą kwotę kieszonkowego – kieszonkowe powinno wzrastać wraz z wiekiem dziecka 😊

Kieszonkowe należy otrzymywać w ustalonym terminie.

Kieszonkowe powinno być otrzymywane na koniec okresu.

Kieszonkowe nie jest wypłatą.

Nie dostajemy pieniędzy extra tylko dlatego, że nam zabrakło.

Kieszonkowe to nie wynagrodzenie na dobre oceny.

Nie należy kwestionować zakupów, które kupuje się za kieszonkowe.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

18

Kieszonkowe ważne kwestie

Co w przypadku gdy rodzice są przeciwni?

Należy negocjować 😊 może warto zaproponować dodatkowe prace (np. w domu) aby zasłużyć na kieszonkowe.

Jak pilnować tego, aby strony rodzice-dziecko pilnowało ustalonych zasad?

Najlepiej spisać je na kartce papieru, podpisać (zarówno rodzic, jak i dziecko) i powiesić w widocznym miejscu.

Metody oszczędzania pieniędzy

- Odkładanie stałej, z góry ustalonej kwoty od razu po otrzymaniu np. kieszonkowego.
- Zaokrąglanie wydawanych kwot do pełnych dziesiątek.
- Analiza ekonomiczna droższych zakupów.
- Do it yourself (DIY) – czyli misja „zrób to sam”.
- Metody kilku puszek/słoików.

Negocjowanie

- Dlaczego jest to istotna umiejętność biznesowa?
- Do czego może nam się przydać?
- Gdzie i kiedy ćwiczyć?

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

21

Życiowe porady jak być sprytnym

- **Zawsze wszystko czytaj dokładnie.**
- **Nie daj się zwieść pozorom, jak np. produkty/usługi/aplikacje za darmo lub „za 1 zł”. Jest takie powiedzenie**

„Jeżeli nie płacisz za produkt to znaczy, że Ty jesteś produktem”

- **Ćwicz negocjowanie z rodziną i nie tylko.**
- **Nie opieraj się tylko na słowach.**

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

22

Praca dodatkowa

- Dlaczego warto szukać dodatkowej pracy?
- Jakie formy może przyjąć dodatkowa praca?

Taka praca jest często bardzo elastyczna, tzn. można ją wykonywać w dogodnych dla siebie godzinach.

Z pracy dorywczej można zrezygnować również w dowolnym dla siebie momencie.

23

Praca dodatkowa - przykłady

- Roznoszenie ulotek.
- Wykorzystać swoje umiejętności np. obsługa programów graficznych.
- Zarabiać na swoim hobby, talencie czy zainteresowaniach.
- Pomagać sąsiadom i rodzinie np. w wyprowadzaniu psa.
- Sprzedawać swoje niepotrzebne rzeczy.
- Streaming.
- Blogowanie o grach.

24

Dziękuję za uwagę 😊